

[Hans Pinstrup.]

stilling til de 5 000 ejendomme, som årligt vil foreligge i henhold til den gennemførte lov. 5 000 er et meget stort tal, og det vil betyde en uhyre administration fra jordsudvalgets side. Det drejer sig om arealer mange gange større end det, denne lov kan give.

Så nævnte det ærede medlem hr. Erik Eriksen, at der var ikke tale om en lov, der ville bidrage til kontor- eller statsdirigeret landbrug. Lad mig nævne et eksempel. Hvis en mand har en ejendom og der mangler græsningsjord til denne ejendom, skal han først have jordsudvalgets og ministeriets tilladelse til at købe denne græsningsjord, selvom det er aldrig så klogt, og så er det et spørgsmål, om manovre i ministeriet er i stand til at træffe den rette afgørelse i dette og lignende forhold. Det er en dårlig forretningslinie, man her er inde på, for det vil altid være sådan, at man ude i de enkelte landbrug, hvor man har det økonomiske ansvar for bedriften, bedst vil kunne afgøre, hvad der er heldigst og rigtigst rent driftsmæssigt og landbrugsmæssigt set.

Der blev i samme forbindelse nævnt gældsbegrænsningsloven. Lad mig hertil sige, at der forekommer mig at være en meget stor forskel på gældsbegrænsningsloven og denne. Gældsbegrænsningsloven er skadelig i øjeblikket, fordi den udelukker de mindre kapitalstærke i at erhverve ejendomme og bevirker, at utallige lån for tiden må tages som kautionslån, usikre lån, der senere vil føre meget alvorlige konsekvenser med sig. Det er en af de love, der burde afvikles hurtigst muligt.

Lad mig til sidst sige til det ærede medlem hr. Hans Conrad Koefoed, der på baggrund af den udstykningslov, vi har gennemført, og som altså omfatter samtlige danske landbrug, mente, at man ved denne lov fredede de store gårde, medens man udstykkede bøndergårdene, at det ærede medlem sikkert ikke har hørt mine oplysninger om, at der i de sidste 10 år gennemsnitligt er solgt 17 godser om året over 24 tdr. hartkorn i fri handel. Der var der i hvert fald et felt for jordsudvalget at arbejde med. Endvidere oplyste jeg, at af overdragelser af de største gårde var kun 28,7 pct. familieoverdragelser, alle de andre var solgt i fri handel. Derfor vil det ærede medlems udtalelser ikke være holdbare.

Lovforslaget går nu i udvalg, og vi må så se, om de af mig påtalte ting kan udgå af loven. Det ville efter min opfattelse være heldigt, hvis vi kunne nå frem til, at man

fra alle sider kunne enes om den kommende tids jordlovgivning på alle områder.

Tesdorpf: Må jeg begynde med at sige til det ærede medlem hr. Aage Fogh, at udtrykket fanatiker ville ikke være rigtigt, i hvert fald ikke nogen rigtig beskyldning, hvis jeg med rette syntes, at det ærede medlem kunne sige, at jeg var ligeså meget fanatiker på det samme område. Det synes jeg ikke, det ærede medlem kan, for hvis det var rigtigt, så skulle jeg i dette tilfælde i virkeligheden forlange sammenlægning, ligesom det ærede medlem — uden at der for mig at se er nogen økonomisk basis derfor — forlanger udstykning. Det er faktisk således, at der er betydeligt flere små ejendomme end store ejendomme her i Danmark. De mindre ejendomme repræsenterer faktisk i hvert fald de 80, måske de 85 pct. af det danske landbrug. Når man så tænker sig den økonomiske og tekniske udvikling, som jeg bedømmer den i dag, synes jeg, at hvis jeg var fanatiker, skulle jeg forlange sammenlægning af ejendommene. Det gør jeg ikke.

Hvad angår det ærede medlems bemærkning til mig om at se over til den anden side af markskellet, kan jeg forsikre ham om, at det er noget, jeg har gjort mange gange, og jeg håber også, jeg kan blive ved at gøre det. Jeg er hidtil altid blevet modtaget med velvilje, ligesom jeg har ønsket at vise velvilje. Jeg håber ikke, det skal lykkes det ærede medlem at ødelægge denne velvilje fra nogen af siderne.

Jeg vil gerne gøre en bemærkning til den højtærede landbrugsministers udtalelse om, at den nuværende ejers beføjelser krænkes ikke, noget man på mange måder klynger sig til, jeg synes næsten som til et halmstrå. Man bliver ved at sige, at ved dette lovforslag krænkes den nuværende ejers beføjelser ikke. Hvis man mente, lovforslaget var så godt, ville man ikke være så bange for at krænke den nuværende ejers beføjelser, men jeg synes heller ikke engang det er rigtigt, at man ikke gør det, for man krænker i hvert fald den nuværende ejers testationsret og dispositionsret. Jeg vil i hvert fald om dispositionsretten sige, at hvis man betragter et gods som en stor samlet virksomhed, kunne man sammenligne med, hvad man egentlig ville sige i et aktieselskab eller et andelsselskab, hvis man sagde til det: I må være klar over, at hvis direktøren går af, eller bestyrelsen skifter, sker der et indgreb, og vi kan ikke i øjeblikket garantere for, hvordan det vil forme sig. Hvordan ville man egentlig i et sådant